

**Қ.А.Ясауи атындағы халықаралық қазақ-түрік
университеті**

***Мүмкін және мүмкін емес
іріктеу түрлері***

Орындаған: Әбдісамат Р
Әжімұхан А.

Тобы: ЖМ-210

Қабылдаған: Урымбаева А.

Түркістан 2016

Жоспары

I. Кіріспе

II. Негізгі бөлім

а) Іріктеме жоспарының негізгі сұрақтары

б) Іріктеу түрлері

с) Зерттеудің іріктемелік жоспарын әзірлеу процесі

III. Қорытынды

IV. Пайдаланылған әдебиеттер

Іріктеу

Бұл әдісті қолданғанда бірдей қасиеттерге тән бірыңғай бірліктер (жалпы жиынтық) тобы ішінен біразы(іріктелген жиынтық) ғана таңдалып, іріктеуден өткен топ ғана зерделенеді.

Іріктеме жоспары үш
сұраққа жауап беруі керек.

I

Іріктеме құрамын анықтау қажет.

(Бұл **іріктеме бірлігі** деп аталады. Зерттеуші қажетті ақпаратты табумен қатар ол ақпаратты кімнен алу керектігін де білуі керек, яғни студенттерден бе, бизнесмендерден бе немесе тек әйелдерден бе?)

II

Іріктеме мөлшерін немесе көлемін анықтау.

(Зерттеу жүргізу үшін қанша адамнан пікір сұрау қажет? Бұл **іріктеме көлемі** деп аталады. Іріктеме мөлшері ұлғайған сайын алынған нәтижелер сенімдірек болады.)

III

Іріктеме амалдары. Іріктеме мүшелерін қалай таңдауымыз керек?

(Іріктеме рәсімдері зерттеудің мақсаттарына және зерттеуде қолданылатын әдістерге байланысты.)

Іріктеме негізі (база) деп іріктеме жасалатын элементтер тізімін айтады. Ол территориялық бірліктерден, ұйымдардан, тұлғалардан, және т.б. тұруы мүмкін.

Сонымен бірге іріктеменің территориялық ауқымын да анықтау керек.

Ауқым – іріктеме құралына ену шартын қанағаттандыратын топ элементтерінің пайыздық үлесі.

Іріктеме әдісі

```
graph TD; A[Іріктеме әдісі] --> B[Кездейсоқ (ЫҚТИМАЛДЫ)]; A --> C[Кездейсоқ емес (ЫҚТИМАЛДЫ ЕМЕС)];
```

Кездейсоқ
(ЫҚТИМАЛДЫ)

Кездейсоқ емес
(ЫҚТИМАЛДЫ
ЕМЕС)

Ықтималды (кездейсоқ) іріктеу

* *Кездейсоқ*

* *Механикалық*

* *Сериялы*

* *Ұялы*

Студенттерге сауалнама жүргізу үшін **кездейсоқ іріктеме** құрамын былай анықтаймыз. Ол үшін университет студенттерінің тізімін жасап, олардың әрқайсысына номер беріп, солардың ішінен кездейсоқ іріктеу арқылы сауалнамаға қатысушыларды анықтаймыз.

Ықтималды емес (кездейсоқ емес)

1. *Еркін іріктеме*
2. *Әдейі іріктемеде*
3. *Квоталық іріктеме*
4. *Типтік іріктеме*
5. *Топтық іріктеме*
6. *Стратификацияланған іріктеме*

Іріктеу

мүмкін

мүмкін емес

Жай
кездейс
оқ

- бинго секілді

жүйелік

- 25, әр 25-ші,
50-шіні алу

стратифи
кациялан
ған

- топтастыру

кластер
лік

- топ-топқа бөлу

ЫҢҒАЙЛЫ

- тек 1
курстың
студенттерін
ғана таңдап
алу

КВОТАЛЫҚ

- жасына,
жынысына
қарамай
таңдап ала
салу

Зерттеудің іріктемелік жоспарын әзірлеу процесі

Көрсеткіштер	Сипаттамалар
Басты жиынтық	Алматы қаласының кондитерлік бұйымдарды сататын барлық көтерме кәсіпорындары мен бөлшек сауда дүкендері
Іріктеме бірлігі	Көтерме кәсіпорындар немесе бөлшек сауда дүкендері
Іріктеме шеңбері	Алматы қаласы Статистика агенттігінде тіркелген осындай көтерме кәсіпорындар және бөлшек сауда дүкендері
Іріктеме көлемі	«Үлкен саусақ» ережесінің шарттарына сәйкес басты жиынтық көлемінің 5 %-ын құрайды
Іріктеу әдісі	Ықтимал (кездейсоқ)
Іріктеме әдісінің типі	Жүйелі іріктеу

Алматы қаласының кондитерлік нарығындағы кондитерлік көтерме кәсіпорындар және бөлшек сауда дүкендерінде зерттеудің іріктемелік жоспарына әзірлеу процесінің мысалы көрсетілген.

Қорытынды

- * Іріктеу мүмкін және мүмкін емес болып бөлінеді. Іріктеу жоспар құруды талап етеді*

Пайдаланылған әдебиеттер

- * <http://malimetter.kz/iriktemenin-tipteri-zhane-procedurasy/>